

# Om renoveringen av flottningsleden i Bastuträskbäcken 1906

Sammanfattning av: *Mats Pleje, 2024.*

På sidan 54 i Margit Nilssons bok "*Bilder och Anteckningar Bastuträsk Bjurholm*" finns en bild från 1948 som visar virkesupplag i väntan på flottning, vid Bastuträskets södra utlopp.

På sidorna 37-38 i Margit Nilssons bok "*Källa till Hörnån*" finns en redogörelse från 1906, för de underhållsarbeten på flottningsleden som gjordes det året.

En skrivelse från 31:a mars 1906 beskriver de renoveringar och ombyggnationer som gjordes på flottningsleden från Västansjö via Bastuträsket och Bastuträskbäcken ner till Armsjöbäckens utflöde i Hörnån under 1906. Huvudentreprenörer var *Hörneå AB* och *Bastuträsk byamän*. Flottningen hade påbörjats 1870 och pågick fram till 1954.

## Flottning över Bastuträsket

Virket framflottades i ringbommar. "På varje sida om vattendraget anordnades en stenfylld trekantkista med 3 m sida och 1 m höjd, och försedd med en påle, vid utloppet i Bastuträsket för fästande av ringbommarna".



**Fig. 1** Det ringbommade virket flottades över sjön med spelflotte.

Ringbommen hindrade också virket från att ge sig iväg själv när isen hade smält. Bilden är från en skylt vid Torvsjö kvarnar, *Erik Axelsson*, Skogs- och samemuseet Lycksele.



**Fig. 2:** *Spelflotten med sitt ankare vid Torvsjö kvarnar.*  
Foto: *Mats Pleje.*

### **Dammen vid Bastuträskets utlopp**

Redan 1892 hade dammen och luckorna vid Bastuträskets utlopp byggts och de höjdes nu från 1,5 m till 1,8 m höjd. Dammens bredd var 3,5 m. Dammens längd ökade från 50 m till 100 m. Till höger ovanför slussen anordnas dubbel gångbana för inmatning av virket i slussen, 50 m lång med bomfäste trekantstöd.

### **Dammen vid Bastuträskets husbehovskvarn**

Den befintliga timmerrännan på 15,5 m förlängdes med 10 m till totalt 25,5 m längd. Till höger ovanför rämnintaget anordnas en 20 m lång dubbel gångbom med trekantstöd. Stensprängning mellan Bastuträskdammen och kvarnen.

## Dammen för Bastuträsk byamäns gemensamma såg och kvarn

Fram till 1915 ägde byn såg och kvarn gemensamt. 1915 byggdes cirkelsågen av de som var intresserade av bygget.

Dammens längd var 34 m och 2,5 m brett intag till flottningsrännan. Vägen på dammen var 2,8 m bred. Intaget till rännan består av förslitna stenkistor, som omtimras och göres med 3 m brett intag, som förses med 3 luckor och lösa stolpar. Tvänne tredubbla inledningsbommar, till vänster 40 m, till höger 20 m. Befintlig ränna 28 m ombygges och förlängs till 50 m längd med 3 m bredd upptill och 3 m i nedre ändan.

## Ängsvattningsdamm

Nedanför sågen, befintlig ängsvattningsdamm med 1,8 m fri slussöppning, ombygges beträffande högra kistfästet för erhållande av 3 m fri öppning. Udde till vänster nedanför dammen genomgrävas på en längd av 20 m. En hemmansägare *Albin Löfgren* tillhörig ängsvattningsdamm ombygges och flyttas med anledning av bäckomgrävning.

Sedan följer en beskrivning på **Smånäsdammet** och ytterligare arbeten efter bäckens flottningsled.